

Raadsvoorstel

Zaaknummer	144308
Datum raadsvergadering	27 juni 2024
Portefeuillehouder	W.R. Vos
Onderwerp	Woonwagenbeleid

Voorstel

Het college stelt u voor:

1. Het woonwagenbeleid vast te stellen conform bijgevoegde bijlage, waarmee
 - a. Op basis van de geïnventariseerde behoefte 2 woonwagenstandplaatsen worden gerealiseerd evenals een reservering van ruimte voor een uitbreiding met 2-4 standplaatsen;
 - b. De verkenning wordt gestart naar mogelijke locaties voor woonwagenstandplaatsen;
 - c. De criteria voor toewijzing bij het vrijkomen van standplaatsen worden vastgelegd.
2. Overleg met Omthuis te starten om te onderzoeken onder welke voorwaarden Omthuis een rol kan spelen in het realiseren, verhuren en beheren van woonwagenstandplaatsen en woonwagens, zodra een locatie in beeld is.

Aanleiding

Gemeenten zijn verplicht om woonwagenbeleid op te stellen. Dit komt voort uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Hierin staat verwoord dat de overheid zich actief moet inzetten voor bescherming en behoud van de woonwagencultuur. Door de rijksoverheid is dit vertaald in een verplichting om woonwagenbeleid te formuleren.

Doel/Effect

Duidelijkheid over de wijze waarop Leusden invulling geeft aan woonwagenbeleid

Argumenten

1.1 *De gemeente is verplicht om woonwagenbeleid te formuleren*

Door uitspraken van de Europese rechter die zich daarbij baseert op het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, heeft Nederland het beleid dat gericht was op de afbouw van woonwagenstandplaatsen in 2018 moeten beëindigen. Het verdrag draagt de lidstaten juist op zich actief in te zetten voor bescherming en behoud van de woonwagencultuur. De Nederlandse overheid heeft dit vertaald in een verplichting voor gemeenten om woonwagenbeleid op te stellen. Met het vaststellen van woonwagenbeleid wordt deze verplichting ingevuld.

1.2 *Uit de uitgevoerde behoefte inventarisatie blijkt een beperkte behoefte*

Companen heeft het woonwagenbeleid opgesteld en als basis voor het beleid een behoefteonderzoek uitgevoerd. Deze behoefteonderzoek is breed uitgezet en heeft ertoe geleid dat 17 formulieren zijn aangevraagd. Hiervan zijn er 8 teruggestuurd, waarvan er 2 behoren tot de doelgroep van woonwagenbewoners (het zogenaamde afstammingsbeginsel) én een (historische) binding met Leusden hebben. Van de overige 6 behoren 4 tot de doelgroep en 2 niet. Conform het Europees Hof voor de rechten van de mens zijn woonwagenbewoners

personen die deel uitmaken van één van de culturele groepen waarbij de woonwagen onderdeel is van de culturele identiteit. Het afstammingsbeginsel stelt dat we iemand zien als behorend tot de doelgroep woonwagenbewoners wanneer deze persoon op dit moment op een woonwagenlocatie woont, eerder op ene woonwagenlocatie heeft gewoond of afstamt van (groot-)ouders die in een woonwagen wonen of hebben gewoond.

1.3 Vanwege de grote druk op de woningmarkt richten we ons bij de initiële behoeftebepaling alleen op de behoefte die voortkomt uit een (historische) binding aan Leusden

Er zijn in de regio geen afspraken over de huisvesting van woonwagenbewoners. De meeste gemeenten hebben woonwagenstandplaatsen. Omdat de druk op de woningmarkt groot is, richten we ons voor de initiële behoeftebepaling op de behoefte van lokaal gebonden. Dit betekent een initiële behoefte van 2 woonwagenstandplaatsen. Omdat wonen in familieverband één van de belangrijke cultureel bepaalde wensen is voor de woonwagenbewoners, is het raadzaam om ruimte te reserveren voor toekomstige uitbreiding van het aantal standplaatsen met 2-4 standplaatsen. Deze worden nog niet gerealiseerd.

1.4 Er is binnen Leusden geen voor de hand liggende locatie voor woonwagenstandplaatsen

Omdat we in Leusden nog geen woonwagenlocatie hebben, moeten we een verkenning starten naar de meest optimale locatie. Het is raadzaam om in ieder geval in de kaders en randvoorwaarden voor de zoekgebieden een reservering voor een mogelijke woonwagenlocatie op te nemen.

1.5 Het is wenselijk vooraf te bepalen hoe vrijkomende standplaatsen worden toegewezen

Hoewel we bij het bepalen van de behoefte de lokaal gebonden behoefte als uitgangspunt hebben genomen, kan dit niet gehanteerd worden voor de toewijzing van de standplaatsen. Daarom zijn in het beleid toewijzingscriteria en -volgorde opgenomen. Daarbij is rekening gehouden met de cultuur van woonwagenbewoners waarbij samenwonen als familie een belangrijk uitgangspunt is.

2.1 Voor woningcorporaties is een belangrijke rol weggelegd bij realisatie, verhuur en beheer van woonwagenstandplaatsen en (eventueel) woonwagens

Omdat dit geen primaire taak is van de gemeente, wil ze deze graag neerleggen bij Omthuis. Bij het opstellen van het beleid is Omthuis betrokken geweest en staat daar in principe voor open. Omthuis heeft ook ervaring met het beheer van woonwagenstandplaatsen en woonwagens. Het vraagt echter wel verdere uitwerking om te onderzoeken onder welke voorwaarden dit voor Omthuis ook haalbaar en werkbaar is. Belemmering hierbij is het beperkte aantal standplaatsen. In beginsel wordt er vanuit gegaan dat er woonwagens in eigendom zijn van de woonwagenbewoners. Wanneer dit vanwege financiën niet tot de mogelijkheden behoort, kan Omthuis hierin een rol vervullen. Ook dat is onderwerp van afspraken met Omthuis.

2.2 Woonwagenstandplaatsen hoeven niet direct te worden gerealiseerd na vaststellen van het beleid

Voor de termijn voor het realiseren van woonwagenstandplaatsen mag in de regel worden aangesloten bij de inschrijvingsduur van woningzoekenden in de sociale huursector bij toewijzing. Op dit moment is die inschrijvingsduur ca. 8 jaar. Dit betekent dat er tijd en ruimte is om én een verkenning uit te voeren naar geschikte locaties én afspraken te maken met Omthuis. Daarbij zullen ook de financiële consequenties in beeld gebracht gaan worden.

Tegenargumenten/Alternatieve scenario's

1. Het aantal te realiseren woonwagendplaatsen is te klein voor een haalbare businesscase

Het is inderdaad denkbaar dat het kleine aantal woonwagendplaatsen ertoe leidt dat een structurele bijdrage nodig is om deze in stand te houden. Dit valt op dit moment nog niet te voorzien en is ook afhankelijk van de specifieke vraag bij de geïnterpreteerde lokaal gebonden behoefte. Dit wordt te zijner tijd inzichtelijk gemaakt in een integraal financieel voorstel.

2. Er moeten ook anderen dan de doelgroep gebruik kunnen maken van woonwagendplaatsen bijv. voor de plaatsing van tiny houses?

Er is veel vraag naar woningen en zeker ook naar mogelijkheden om tiny houses te plaatsen. De vraag is waarom de woonwagendplaatsen niet ook voor deze woningzoekenden kan worden ingezet en daarmee tot meer gelijkheid tussen woonwagendbewoners en reguliere woningzoekenden leidt. Belangrijkste reden om dit niet voor te stellen, is dat het Europese hof voor de rechten van de mens bescherming vraagt van de culturele identiteit van woonwagendbewoners en daarvan zijn het wonen in een woonwagen en familieverband essentiële onderdelen. De behoefte aan locaties voor tiny houses moet daarmee op een andere manier worden ingevuld.

Risico's

Bij tegenargumenten is al ingegaan op eventuele structurele financiële bijdragen die nodig zijn om de woonwagendplaatsen te realiseren. Omdat dit afzonderlijke besluitvorming vraagt, kan dit risico op deze wijze worden gemanaged.

Plan van aanpak/tijdsplanning

Afhankelijk van beschikbaarheid van capaciteit in 2025 verder oppakken door:

1. Verkenning mogelijke locaties voor realiseren van de initiële behoefte van 2 standplaatsen;
2. En daarna het maken van afspraken met Omthuis
3. Gesprekken met potentiële eerste bewoners woonwagendplaatsen

Bijlagen

Woonwagenbeleid gemeente Leusden 2024-definitief

Het college van de gemeente Leusden,

R.B. van den Brink
directeur secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester

Gemeente Leusden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden:

Besluit op basis van het voorstel van het college van 7 mei 2024 , nummer 144308

besluit:

1. Het woonwagenbeleid vast te stellen conform bijgevoegde bijlage, waarmee
 - a. Op basis van de geïntariseerde behoefte 2 woonwagenstandplaatsen worden gerealiseerd evenals een reservering van ruimte voor een uitbreiding met 2-4 standplaatsen;
 - b. De verkenning wordt gestart naar mogelijke locaties voor woonwagenstandplaatsen;
 - c. De criteria voor toewijzing bij het vrijkomen van standplaatsen worden vastgelegd.
2. Overleg met Omthuis te starten om te onderzoeken onder welke voorwaarden Omthuis een rol kan spelen in het realiseren, verhuren en beheren van woonwagenstandplaatsen en woonwagens, zodra een locatie in beeld is.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 27 juni 2024

I. Schutte – van der Schans
griffier

G.J. Bouwmeester
voorzitter